

TMT4110 KJEMI

ØVING NR. 7, VÅR 2011

Veiledning: Tirsdag 01.03.2011 kl. 1215 – 1400 Grupperom

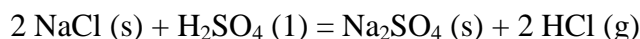
Innleveringsfrist: Torsdag 03.03.2011 kl. 1315
Løsningsforslag legges ut på it's learning

OPPGAVE 1 (Kap. 9)

- Finn fra SI dannelsesentalpien, ΔH_f° for O_2 (g), H_2 (g), H_2O (l), H_2O (s), C(s), HCl (g), HCl (aq), Cl^- (aq), OH^- (aq), H^+ (aq), O_3 (g)
- Hvilke av disse verdier var det unødvendig å slå opp? Hvorfor?
- Hva er ΔH° for reaksjonen O_3 (g) $\rightarrow \frac{3}{2} O_2$ (g)?
- Hva er ΔH° for reaksjonen $2 O_3$ (g) $\rightarrow 3 O_2$ (g)?
- Hvilken vei går en reaksjon hvis ΔH er negativ?
- Hvilken reaksjon går lettest, c) eller d)?
- Hva er ΔH° for reaksjonen H_2O (s) $\rightarrow H_2O$ (l)? Hvilken reaksjon er dette?
- Dette svaret skal stemme med ΔH° (smelting). (I SI er betegnelsen $\Delta_{fus}H^\circ$.) Hvorfor? Hvorfor er det avvik?
- Hva er ΔH° for reaksjonen HCl (g) $\rightarrow HCl$ (aq)?
- Hva forteller dette om løseligheten av HCl i vann?
- Hvilket fortegn vil du vente for ΔH° for reaksjonen $H_2O \rightarrow H^+ + OH^-$? Finn ΔH° .

OPPGAVE 2 (Eksamensoppgave des. 96) (Kap. 9 og 10)

Hydrogenklorid kan fremstilles fra natriumklorid ved reaksjon med konsentrert svovelsyre:

- Benytt SI til å bestemme ΔH° , ΔS° og ΔG° for denne reaksjonen ved 25 °C. Beregn også likevektskonstanten ved samme temperatur. Vil reaksjonen gå frivillig?
- Kommenter fortegnet for den beregnede ΔS° for reaksjonen.
- Anta at ΔH° og ΔS° for reaksjonen er uavhengig av temperaturen, og bestem den temperatur der likevektstrykket av hydrogenkloridgassen er 5,0 atm.

OPPGAVE 3 (Kap. 9 og Kap. 10)

- Finn fra SI entropien for O_2 (g), H_2O (l), H_2O (s), C (s), HCl (g), HCl (aq) og Fe (s).

- b) Hvorfor måtte du her slå opp alle tallene?
 c) Hva er ΔS° for reaksjonen $\text{H}_2\text{O (s)} \rightarrow \text{H}_2\text{O (l)}$?
 d) Hva er ΔS° for reaksjonen $\text{H}_2\text{O (l)} \rightarrow \text{H}_2\text{O (g)}$?
 e) S er et mål for graden av uorden i systemet. Jo større S , jo høyere uorden. Kommenter ut fra dette svarene i c) og d).

OPPGAVE 4 (Kap. 9 og Kap. 10)

- a) Beregn ΔH° , ΔS° og ΔG° for følgende reaksjoner ved 25 °C:
 (1) $2 \text{ Al (s)} + \text{Cr}_2\text{O}_3 \text{ (s)} = \text{Al}_2\text{O}_3 \text{ (s)} + 2 \text{ Cr (s)}$
 (2) $\text{CaO (s)} + \text{SO}_3 \text{ (g)} = \text{CaSO}_4 \text{ (s)}$

Er reaksjonene (1) og (2) endoterme eller eksoterme?

- b) Beregn ΔH° ved 200 °C, dvs. ΔH_{473}° , for reaksjon (1). Hvilken viktig antagelse har du gjort for å løse oppgaven?

OPPGAVE 5 (Kap. 9)

n mol ideell gass befinner seg i en lukket stålsylinder (vi antar konstant volum). n mol av den samme gass inneholdes i en gummiballong. Vi hever temperaturen fra T_1 til T_2 både for sylinderen og ballongen.

Vil vi bruke mer, mindre eller lik varmemengde for å heve temperaturen i sylinderen? Vi antar at de spesifikke molare varmekapasiteter C_v og C_p er konstante i temperaturintervallet $T_1 \rightarrow T_2$.

OPPGAVE 6 (Kap. 4)

- c) Angi oksidasjonstall for klor i hvert av følgende stoff:

1) HCl 2) HClO_3 3) Cl_2 4) HClO_4 5) Cl_2O 6) ClO_2

- d) Angi oksidasjonstall for fosfor i hvert av følgende stoff:

1) PH_3 2) Ca_3P_2 3) PCl_3 4) P_4 5) $\text{Ca}_2\text{P}_2\text{O}_7$ 6) CaHPO_3

- e) Angi oksidasjonstall for Fe i Fe_2O_3 og Fe_3O_4 .

Fasit:

2c) 331 K

4b) $\Delta H_{473}^\circ = \underline{-543 \text{ kJ}}$